

Ngăn Ngừa Nạn Hành Hạ và Bỏ Bê Trong Tuổi Già Preventing Abuse and Neglect in Later Life

Người cao niên có thể bị nhiều loại hãm hại từ những người họ cần nhờ hoặc tin cậy. Hành hạ và bỏ bê trong tuổi già có thể ảnh hưởng đến sức khỏe, hạnh phúc, và an toàn của người cao niên.

Nạn hành hạ không phải chỉ giới hạn vào người cao niên thuộc bất cứ nền văn hóa, nhóm sắc tộc, gốc xã hội hoặc tôn giáo nào. Có khoảng một trong 12 hay 46,000 người cao niên tại British Columbia bị hành hạ hoặc bỏ bê vào một lúc nào đó. Hành hạ người cao niên có thể xảy ra ở nhà, trong cộng đồng hoặc trong viện. Những người hành hạ thường là những người trong gia đình (người phối ngẫu hoặc con cái), nhưng cũng có thể là bạn, chủ nhà và nhân viên.

Người cao niên có thể bị các loại hành hạ hoặc bỏ bê nào?

Hành hạ và bỏ bê có thể có nhiều dạng, gồm cả thể xác, cảm xúc, tài chánh, tình dục, tinh thần hoặc xã hội. Một số loại hành hạ và bỏ bê vi phạm các quyền cơ bản của người cao niên và nhiều loại là hành động phạm pháp.

- **Hành hạ thể xác** là bạo hành hoặc đối xử nặng tay, dù không làm bị thương. Xô đẩy có thể không làm một người trẻ hơn bị thương nhưng có thể rất có hại cho người cao niên.
- **Hành hạ cảm xúc** gồm chửi rủa, làm sợ hãi, đe dọa hoặc bất cứ cách đối xử nào xâm phạm đến nhân phẩm và giá trị con người của người cao niên. Hành hạ cảm xúc thường là cách kiểm soát người cao niên.
- **Lạm dụng tài chánh** là dạng hành hạ thông thường nhất đối với người cao niên. Các thí dụ về lạm dụng tài chánh gồm ép buộc người cao niên đưa tiền; gia đình hoặc những người khác dùng tài sản hoặc tiền bạc của người cao niên mà người cao niên không biết hoặc không ưng thuận hoặc sử dụng sai trái quyền được ủy thác.
- **Lạm dụng tình dục** là khi một người ép buộc người cao niên làm tình hoặc sách nhiễu tình dục hoặc cưỡng hiếp họ. Lạm dụng tình dục cũng gồm

cả những loại nhận xét hoặc khôi hài mang tính cách tình dục, sờ mó hoặc nhìn ngó dâm dật. Người ở bất cứ tuổi nào cũng đều có thể bị lạm dụng tình dục, và thường xảy ra với phụ nữ cao niên hơn là đàn ông cao niên.

- **Vi phạm các quyền** có nghĩa là lơ đi các quyền của người cao niên về việc giữ riêng tư, thông tin hoặc yểm trợ của cộng đồng. Trong một số trường hợp, quy luật hoặc chính sách có thể vi phạm các quyền của người cao niên.
- **Bỏ bê** là chỉ các trường hợp mà một người có nhiệm vụ chăm sóc hoặc trợ giúp một người cao niên, nhưng lại không làm. Thí dụ, người chăm sóc có thể ngưng trả các hóa đơn hoặc cung cấp thực phẩm, thuốc men hoặc dạng trợ giúp khác mà người cao niên cần. Một số người cố ý làm như vậy. Những người khác chỉ vì không biết cách giúp.

Tại sao xảy ra nạn hành hạ?

Một số người học cách bạo hành và kiểm soát trong các mối quan hệ của họ với người khác. Nhiều người trong xã hội mang những niềm tin tiêu cực về người cao niên hoặc có thể không hiểu họ. Những người khác không đối xử kính trọng với người cao niên. Việc này có thể làm tăng thêm rủi ro hành hạ hoặc có thể là cơ cho những người có hành vi hành hạ.

Một số người có các khó khăn cá nhân hoặc căng thẳng khiến có thể tăng thêm rủi ro họ làm hại hoặc bỏ bê người khác. Sống chung với người cao niên hoặc trong cảnh nghèo khó có thể gây căng thẳng trong gia đình và có thể đưa đến hành hạ hoặc bỏ bê. Trong một số trường hợp, tự ái gia đình có thể giấu giếm tình trạng hành hạ, nhưng các cộng đồng quan tâm cũng có thể giúp bảo vệ chống lại hành hạ và bỏ bê. Bất luận người hành hạ là ai, hoặc lý do của người đó là gì, không người nào đáng bị hành hạ hoặc ngược đãi.

Hành hạ và bỏ bê gây tổn thương

Khi người cao niên bị hành hạ hoặc bỏ bê, họ thường bị ảnh hưởng về thể xác và cảm xúc. Người cao niên bị hành hạ mất đi lòng tin và đôi khi nghi ngờ về phán xét và quyết định của họ. Họ có thể cảm thấy buồn chán và ngay cả muốn tự sát. Những người hành hạ cũng có thể có các cảm xúc lẫn lộn về hành vi tác hại của họ. Hành hạ và bỏ bê có các tác động đáng kể đối với gia đình và cộng đồng.

Có thể ngăn ngừa nạn hành hạ và bỏ bê

Hành hạ và bỏ bê hiếm khi tự ngưng. Phải cần nhiều người cùng làm việc với nhau để chặn đứng tình trạng này. Không có luật nào tại British Columbia đòi hỏi phải trình báo những trường hợp hành hạ và bỏ bê người cao niên. Tuy nhiên, quý vị có thể giúp người cao niên bị hành hạ hoặc bỏ bê tìm trợ giúp và ngăn ngừa tình trạng đó trở nên tệ hại hơn.

- Nhìn nhận có hành hạ và bỏ bê và nói về nạn đó.
- Lắng nghe người cao niên mà không phán xét.
- Tôn trọng các chọn lựa của người đó.
- Biết gọi đến đâu để hỏi tin tức.

Nếu quý vị là người cung cấp dịch vụ làm việc với người cao niên:

- giúp người cao niên và gia đình tìm hiểu thêm về các quyền và trách nhiệm của họ.
- giúp người cao niên gây dựng hoặc lấy lại tự tin và các kỹ năng;
- giúp giảm bớt tình trạng cô lập xã hội của người cao niên; và
- có sẵn tài nguyên thích hợp để giúp người cao niên và gia đình.

Muốn biết thêm chi tiết

Nếu quý vị phát hiện một vụ phạm pháp hoặc tình trạng nguy hiểm đang xảy ra cho một người cao niên, hãy gọi ngay cho cảnh sát hoặc số 911. Nếu quý vị không biết chắc một người cao niên có bị hành hạ hoặc bỏ bê hay không và quý vị muốn nói chuyện với một chuyên viên sức khỏe, quý vị có thể gọi số 8-1-1 để được thông tin và cố vấn 24 giờ mỗi ngày.

Muốn biết các nguồn tài nguyên trong cộng đồng của quý vị, hãy liên lạc với **Văn Phòng Chăm Sóc Nhà và Cộng Đồng** trong khu vực y tế địa phương của quý vị, hoặc liên lạc với **Liên Hiệp Loại Trừ Nạn Hành Hạ Người Cao Niên B.C.** tại số 604-437-1940 hoặc tại www.bcceas.ca

Nhân viên **Văn Phòng Chăm Sóc Nhà và Cộng Đồng** tại địa phương quý vị có trách nhiệm điều tra những vụ trình báo nghiêm trọng hơn về nghi ngờ có

hành hạ hoặc bỏ bê người lớn yếu thể. **Văn Phòng Giám Hộ và Tín Nhân Công** có thể giúp nếu người cao niên không minh mẫn tâm thần để quyết định hoặc phán xét khả năng của chính họ.

Muốn biết chi tiết về các dịch vụ pháp lý, gồm cả cách nhờ trợ giúp và cố vấn pháp lý, hãy liên lạc với **ĐƯỜNG DÂY Luật Pháp của Hội Dịch Vụ Pháp Lý BC** tại số 604-408-2172 hoặc 1-866-577-2525 (ngoài vùng Greater Vancouver) hoặc tại www.lss.bc.ca.

Victim Link cũng thông tin cho nạn nhân bị bạo hành tình dục và phạm pháp trong gia đình. Quý vị có thể gọi số 1-800-563-0808 vào bất cứ lúc nào và từ bất cứ nơi nào trong British Columbia. Victim Link cung cấp các dịch vụ đa ngữ và dịch vụ cho người điếc hoặc lãng tai.

Muốn biết thêm chi tiết, hãy đọc các đề tài khác trong Loạt Tài Liệu HealthLink BC Files về Việc Ngăn Ngừa Nạn Hành Hạ Người Cao Niên

Muốn biết thêm các đề tài của HealthLink BC File, hãy vào www.healthlinkbc.ca/healthfiles/index.stm hoặc đến phòng y tế công cộng tại địa phương quý vị.

Bấm vào www.healthlinkbc.ca hoặc gọi số **8-1-1** để biết chi tiết và các dịch vụ sức khỏe không cấp thiết tại B.C.

Muốn tìm trợ giúp cho người điếc và khiếm thính, gọi số 7-1-1 tại B.C.

Có dịch vụ dịch thuật với hơn 130 ngôn ngữ khi có yêu cầu của quý vị.